

Handläggare
Carina Widmark
Avtal- och utvecklingsenheten

Diarienummer
2016VON/0115

Vård- och omsorgsnämnden

Omvandling av platser inom särskilt boende för äldre

Förslag till beslut

Förslaget att omvandla somatiska platser på Slottsovalen till demensplatser antas.

Beslutsnivå

Vård- och omsorgsnämnden

Sammanfattning

Andelen platser med demensinriktning utgör i dag 40 procent av det totala antalet platser på särskilt boende för äldre i kommunen. För att bättre matcha behovet, föreslås en successiv omvandling av platser, från somatiska platser till demens platser på Slottsovalen. För att de personer, som idag har en somatisk plats på särskilt boende och som vill bo kvar, planeras att verksamheten under 2017 ska få ett särskilt så kallat ”omvandlingsbidrag”. Bidraget ska säkerställa att de personerna får den särskilda vård- och omsorg som de har behov av utifrån sin demenssjukdom. Ytterligare ökning av andelen demens platser kan ske efter den beslutade utbyggnaden av Djuröhemmet och när övriga planerade nybyggnationer är genomförda.

Efter analys föreslås att två avdelningar/enheter på Slottsovalen omvandlas till demensavdelningar succesivt. Omvandlingen föreslås att ske långsiktigt, i takt med att platser blir lediga. Som en tillfällig lösning omvandlas de somatiska avdelningarna på Slottsovalen till så kallade mixade/blandade avdelningar. Avdelningarna kommer att övergå till demensavdelningar den dagen som alla boende har en demensdiagnos. En skriftlig överenskommelse mellan kommunen och Aleris Vård och Omsorg angående omvandlingen görs efter beslut i nämnd.

Biståndshandläggarna ska genomföra en inventering genom att besöka boende med demensdiagnos som bor på somatiska avdelningar samt de boende som bor på de somatiska avdelningarna på Slottsovalen. Syftet är bland annat att erbjuda möjligheter att flytta till annan avdelning/boende. Kommunen står för flyttkostnader för de som väljer att byta boende/lägenhet på grund av omvandlingen av platser på Slottsovalen. Att byta boende/lägenhet är dock alltid den enskildes beslut.

En utökning av andelen till 50 procent medför en ökad kostnad om cirka 5 mnkr på helår. Kostnaden kommer inte att slå igenom helt förrän omvandlingen är fullt genomförd.

Diarienummer
2016VON/0115

Bakgrund

Det finns 231 lägenheter fördelade på fyra särskilda boenden i Värmdö kommun. Dessutom finns åtta lägenheter avsedda för korttidsboende/växelvård. Av de 231 lägenheterna är 92 stycken avsedda för personer med utredda demenssjukdomar. Dessa lägenheter är grupperade i avdelningar/enheter om åtta till 12 vardera. Andelen platser med demens inriktning utgör i dag 40 procent av det totala utbudet. Övriga 139 lägenheter har somatisk inriktning men där bor också personer med demenssjukdomar.

	Demens	Somatisk	Korttid/växelvård
Djuröhemmet	8	12+21	
Gustavsgården	12+12+12	24+41	
Ljung	10+10+8	10+10	8
Slottsovalen	10+10	10+11	

Kommunen tillämpar ett pengsystem för ersättning till de särskilda boendena. Se nedanstående urklipp ur kommunens budgetdokument för 2016.

Vårdnivåpeng i kr per dygn	Peng 2015 Intern utförare	Peng 2016 Intern utförare	Peng 2016 Extern utförare
Nivå 0	114	115	119
Somatisk avd	1507	1573	1630
Demens avd	1729	1746	1809
Tillfälligt boende	1929	1948	2018
Ej belagd plats högst 14 dagar (tidigare nivå 1)	1094	1105	1145

* Måltiderna inräknade i ersättningsnivåerna för 2016.

En särskild satsning om ökning av ersättningsnivån för somatiskt boende om 50 kr sker 2015 samt 2016 med anledning av socialstyrelsens föreskrifter om behovsanpassad bemanning inom äldreomsorgen som träder i kraft den 31 mars 2015. Det gäller både reglerna för boenden med personer med demenssjukdom och de för alla andra äldreboenden.

För externa utförare ingår 3,6 % i momskompensation

Ersättningssystemet är baserat på att den genomsnittliga vård- och omsorgsbehovet på avdelningar/enheter med enbart boende med demensinriktning har varit högre än på avdelningar/enheter med boende med i huvudsakligen somatiska vård- och omsorgsbehov. Dock finns det ett antal boende på somatiska avdelningar som antingen själva valt att flytta in på somatisk avdelning trots en demensdiagnos eller som har utvecklat en demenssjukdom sedan inflyttningen.

Diarienummer
2016VON/0115

Fördelningen av personer med demensdiagnos boende på avdelning/enhet med somatisk inriktning i mars och oktober 2016.

	mars	oktober
Djuröhemmet	14	13
Gustavsgården	19	20
Ljung	3	5
Slottsovalen	3	4

Andelen platser med demensinriktning utgör i dag 40 procent av det totala antalet platser. I mars 2016 kan konstateras att de som erhållit plats i särskilt boende under året hittills fördelar sig med ungefär 50 procent i avdelningar/enheter med demens inriktning och 50 procent i avdelningar/enheter med somatisk inriktning.

Ärendebeskrivning

För att bättre matcha behovet, vid tillfället då plats beviljas i särskilt boende, föreslås en successiv omvandling av platser, från somatiska platser till demens platser. På kort sikt kan den procentuella andelen öka till ca 50 procent av antalet platser. Ytterligare ökning av andelen demens platser kan ske efter den beslutade utbyggnaden av Djuröhemmet genomförts, där planeras för 16 platser avsedda för personer med demensdiagnos. För övriga särskilda boenden, Ljung och Gustavsgården, är bedömningen att de somatiska avdelningarna är lokalmässigt sämre anpassade för demensboende samt har många lägenheter lämpliga för parboende (Gustavsgården) och redan har hälften demensplatser samt platser för tillfälligt boende (mixade demens och somatisk) som i så fall skulle behöva flyttas (Ljung). I övrigt kommer antalet demensplatser att öka succesivt de kommande åren när de planerade nya vård- och omsorgsboendena är färdiga.

För att förlänga tiden mellan diagnos och behov av demensplats, är det viktigt att kommunen, i samverkan med primärvården, stärker och utvecklar stödet i hemmet till demenssjuka personer och deras anhöriga.

Efter analys av befintliga avdelningar på kommunens särskilda boenden föreslås att två avdelningar/enhet (totalt 21 lägenheter) på Slottsovalen (drivs av Aleris på uppdrag av Värmdö kommun) omvandlas till demensavdelningar succesivt. Slottsovalen är belägen i marknivå och har en lämplig utformning för personer med demenssjukdomar. Innergården är omsluten av byggnader och staket vilket gör att utevistelse kan ske i trygg miljö. Omvandlingen föreslås att ske långsiktigt, i takt med att platser blir lediga.

Som en tillfällig lösning omvandlas de somatiska avdelningarna på Slottsovalen till så kallade mixade/blandade avdelningar där platsen ersätts utifrån att

- den boende har en demensdiagnos = ersättning demensplats
- den boende inte har en demens diagnos = ersättning somatisk plats.

Diarienummer
2016VON/0115

Avdelningarna kommer att övergå till renodlad demensavdelningar den dagen som alla boende har en demensdiagnos.

I Kravspecifikation Drift av det särskilda boendet Slottsovalen 14FNÄ/82, punkt 1 står

VERKSAMHETENS OMFATTNING

Driftentreprenaden för det särskilda boendet Slottsovalen omfattar ett särskilt boende för äldre med demenssjukdomar och somatiska sjukdomar inklusive hälso- och sjukvårdsinsatser upp t.o.m. sjuksköterskenivå. Verksamheten omfattar 41 platser i enrumslägenheter, fördelade på:

1. Två boendeenheter avsedda för demenssjuka, med vardera 10 lägenheter.
2. Två boendeenheter avsedda för somatiskt sjuka, med 10 respektive 11 lägenheter.

Fördelningen mellan demens och somatisk inriktning kan förändras under avtals-perioden av beställaren.

En skriftlig överenskommelse mellan kommunen och Aleris Vård och Omsorg angående omvandlingen görs efter beslut i nämnd.

Parallellt och långsiktigt genomför biståndshandläggarna en inventering genom att besöka boende med demensdiagnos som bor på somatiska avdelningar. Syftet är dialog och bedömning om det är lämpligt att erbjuda flytt till de platser som blir tillgängliga på avdelningar/enheter med demensinriktning. Motsvarande inventering och besök kan göras hos de boende på Slottsovalen som nu bor på de somatiska avdelningar som föreslås omvandlas. Kommunen står för flyttkostnader upp till 3000 kronor för de som väljer att byta boende/lägenhet på grund av omvandlingen av platser på Slottsovalen. Att byta boende är dock alltid den enskildes beslut.

För att de personer med demensdiagnos, som idag har en somatisk plats på särskilt boende och som vill bo kvar, planeras att verksamheten under 2017 ska få ett särskilt så kallat ”omvandlingsbidrag”. Bidraget ska säkerställa att de personerna får den särskilda vård- och omsorg som de har behov av utifrån sin demenssjukdom, trots att de bor på en somatisk avdelning. Ett särskilt förslag till beslut om detta kommer att presenteras i början av 2017.

Bedömning

Genom att öka andelen platser i särskilt boende med demensinriktning ges möjlighet till fler att få en plats som lämpar sig för den enskildes behov. Dock kommer det sannolikt alltid finnas personer med demensdiagnos boende på platser med annan inriktning. Det finns flera orsaker till det. Den enskilde kan ha önskat en sådan plats eller så har demenssjukdomen diagnostiserats efter inflyttning i särskilt boende. Beroende på vilken sorts demenssjukdom det handlar om passar platser olika bra för den enskilde.

Ett offensivt förhållningssätt vad gäller bedömning och dialog med de enskilda och deras företrädare kan öka möjligheten till ”rätt” placering från början och även ge förutsättningar för att byta boende vid en utvecklad demenssjukdom där ett boende med demens inriktning skulle gagna den enskilde.

Diarienummer
2016VON/0115

Ekonomiska konsekvenser

En omvandling av 21 somatiska platser till demens platser på Slottsovalen skulle medföra en kostnadsökning på 1372 tkr på helår. Kostnaden kommer inte att slå igenom helt förrän omvandlingen är fullt genomförd.

Konsekvenser för miljön

Beslutet innebär inga konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

En ökning av antalet demensplatser i särskilt boende innebär att personer med en demensdiagnos har större möjligheter att få en plats på en avdelning med personal som arbetar efter de Nationella riktlinjerna för vård av personer med demenssjukdom.

Konsekvenser för barn

Beslutet innebär inga konsekvenser för barn.

Ärendets beredning

Slottsovalen drivs av Aleris Vård och Omsorg sedan 2015, på uppdrag av Värmdö Kommun. Samråd har skett med ledningen av Slottsovalen för planeringen av eventuell omvandling.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Biläggs/Biläggs ej
----	----------	--------------------

Sändlista för beslutsexpediering

Biståndsavdelningen
Vård och omsorgsavdelningen
Utvecklingsavdelningen

Maria Larsson Ajne
Sektorschef
Omsorgs- och välfärdssektor

Said Mousavi Ahi
Kvalitetschef
Omsorgs- och välfärdssektor